

Posudek vedoucího na magisterskou práci

Jan Kron: Likvidace či integrace? Proces transformace Národní lidové armády do Bundeswehru.

IMS FSV UK, Praha 2008

Práce se zabývá v české literatuře zcela opomíjeným tématem – procesem sjednocení Německa z hlediska jeho ozbrojených sil. Autor se soustředí na řešení otázky vojenského potenciálu zanikajícího státu jednak cestou převodu do integrované vojenské struktury Bundeswehru, jednak jeho odstraněním.

Úvod práce zařazuje téma to celkového kontextu sjednocení, definuje výzkumnou otázku a použitou metodologii. Protože se téma týká spíše vnitropolitické agendy sjednocení, používá autor metodologii zaměřenou na analýzu rozhodovacího procesu v SRN. Jeho kritika pramenů a literatury ukazuje, že téma je relativně málo probádané i v samotné SRN.

Následující kapitoly analyzují historicky vzniklý charakter Bundeswehru a východoněmecké NVA (kap. II.), mezinárodní a vnitropolitický rámec procesu sjednocení (kap. III.). Ukazují přitom, že i v této oblasti (stejně jako v zahraniční politice obecněji, v některých otázkách vnitřního právního řádu a kulturních/společenských zvyklostí) se první demokratická vláda již zanikající NDR snažila přicházet s vlastními modely řešení, včetně snah o zachování jisté svébytnosti.

Kapitola IV. se detailně věnuje hlavním otázkám samotného sjednocení ozbrojených sil - vývoji velitelské struktury v nových spolkových zemích, integrace vojenského personálu a řešení otázky zbraní, vojenského materiálu a ekologické zátěže, jež zbyly po NVA. Je jistě zajímavé, že řada z analyzovaných procesů má své paralely i v dalších post-komunistických zemích a to nehledě na zásadně odlišné podmínky. Např. nejen v nových spolkových zemích, ale i v dalších postkomunistických státech dále na východ (dokonce včetně ČR) patří armáda k atraktivním zaměstnavatelům, nemá problém získat profesionální vojáky a těší se relativně vysoké autoritě u obyvatelstva. V. kapitola je věnována různým aspektům integrace NVA do Bundeswehru na lidské úrovni. Soustředí se nejen na profesní otázky a postavení vojáků/vojaček a civilních zaměstnanců bývalé NVA v Bundeswehru, ale i na sociální a morální aspekty jednotlivých otázek.

Závěr práce podává na základní otázku po charakteru sjednocení ozbrojených sil (likvidace či integrace NVA?) strukturovanou a diferencovanou odpověď. Autor přesvědčivě ukazuje, že ve funkční a materiální rovině šlo beze sporu o úspěch, dosažený navíc v rekordně krátkém čase. Některé prvky vnitřní nerovnosti v postavení vojáků bývalé NVA a obecně pocházejících z nových spolkových zemí (např. platové ohodnocení) nicméně přetrvávají, stejně jako ve společnosti obecně. Autor poukazuje na to, že proces sjednocení představoval i ve vojenské oblasti značnou sociálně-psychologickou a morální zátěž.

Autor pečlivě pracuje s prameny a literaturou, text je psán dobrou češtinou. Autorovi se podařilo vypracovat fundovanou studii. Vedoucí práce potvrzuje, že autor pracoval naprosto samostatně. Projevil značnou akademickou erudici a schopnost analyzovat dosud málo probádanou a i jemu tematicky vzdálenou materii. Vedoucí práce proto doporučuje přijmout diplomovou práci Jana Krona k obhajobě a ohodnotit ji známkou... vyslovuje se rovněž pro to, aby komise podala návrh na udělení post...

JUDr. Vladimír Handl, CSc.

6.2008

Ústav mezinárodních vztahů, F